

Scenariusz zajęć "Wokół Wielkiej Łodzi" dla grupy wiekowej 10 - 15 lat

Czas trwania: 45-60 min

Cel zajęć: przedstawienie uczestnikom zajęć specyfiki gospodarczego i społecznego charakteru XIX-wiecznej Łodzi oraz ich konsekwencji w rozwoju miasta w I poł. XX wieku

Cele edukacyjne:

- zapoznanie z najważniejszymi wydarzeniami historycznymi i przemianami gospodarczymi Łodzi przełomu XIX i XX wieku
- ćwiczenie rozczytywania map i wykorzystywania ich jako materiału źródłowego
- rozwijanie twórczego myślenia i wyobraźni

Cele wychowawcze:

- kształcenie nawyku korzystania ze wspólnego dziedzictwa kulturowego
- promowanie tolerancyjnej i otwartej postawy wobec odmienności kultury innych krajów
- uwrażliwianie na historię rodzimego miasta

Miejsce: galeria wystaw czasowych (wystawa "Wokół Wielkiej Łodzi"), makieta historycznego centrum Łodzi (Hol Główny Pałacu I. Północnego);

zajęcia możliwe do zrealizowania także w dowolnej przestrzeni edukacyjnej (wybrane zdjęcia i mapy dostępne na

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Media_contributed_by_the_Museum_of_the_City_of_Lodz);

Forma zajęć: pogadanka, pokaz, ćwiczenia plastyczne, burza mózgów;

Potrzebne materiały: kartonowe modele budynków (Dom Tkaczy, Tkalnia mechaniczna Silbersteina, Kamienica Geyera, Synagoga Alte Szil, IV LO im. Emilii Sczanieckiej), wydruki ilustrujące XIX-wieczne szyldy reklamowe, kartony A2, kredki, mazaki;

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczestników. Rozpoczęcie zajęć od pogadanki przypominającej o początkach Łodzi jako miasta: kiedy Łódź otrzymała prawa miejskie? Kto je nadał? Kiedy zaczął się prawdziwy rozwój Łodzi jako miasta? (4 min)

2. Następnie prowadzący prezentuje uczestnikom makietę - wspólnie próbują ustalić, który obszar Łodzi ona przedstawia. Prowadzący pyta uczestników czy rozpoznają niektóre budynki i miejsca

widoczne na makiecie (Plac Wolności, Stary Rynek, rzeka Łódzka, pomnik T. Kościuszki, ratusz, kościół p.w. Wniebowzięcia NMP, kościół p.w. Zesłania Ducha Św., Synagoga Alte Szil)? Czy znają ich przeznaczenie? (5 min).

3. Uczestnicy przechodzą na wystawę, gdzie prowadzący prezentuje mapy Łodzi z połowy XIX wieku - uczestnicy wskazują na nich obszar, który wcześniej oglądali na makiecie. Wspólnie odpowiadają na pytania: czym różni się układ ulic i parcel przylegających do Starego Rynku od tych znajdujących się przy Nowym Rynku? Czy na podstawie map można ustalić kiedy został wytyczony Nowy Rynek? Dlaczego większość map zapisana jest w języku rosyjskim? (5 min)

4. Następnie prowadzący pokazuje uczestnikom model Domu Tkaczy oraz plansze prezentujące układ jego pomieszczeń jako przykład typowej zabudowy Łodzi z początku jej uprzemysłowienia. Następnie, dla porównania, przedstawia model Tkalni Mechanicznej Silbersteina, uzupełniając pokaz krótkimi informacjami o działalności łódzkich królów bawełny: L. Geyerze, K.W. Scheiblerze, I.K. Poznańskim, H. Grohmanie (podkreślając jednocześnie wielonarodowość zarówno jeśli chodzi o pochodzenie fabrykantów jak i samych robotników). Uczestnicy przyglądając się modelom starają się nakreślić główne różnice pomiędzy pracą w małej manufakturze / przydomowym warsztacie, a zmechanizowanej fabryce. (8 min)

5. Prowadzący rozpoczyna burzę mózgów od pytania: skoro w Łodzi powstawało coraz więcej warsztatów i fabryk rosło również zapotrzebowanie na większą liczbę robotników. Czym i w jaki sposób władze Łodzi mogły zachęcać do przyjeżdżania tutaj i osiedlania się na stałe? Jako inspirację do podejmowanych przez uczestników wątków prowadzący może wskazywać plansze wystawowe mówiące o atrybutach wielkiego miasta (powstanie kanalizacji, wprowadzenie elektryfikacji, utworzenie nowego dworca kolejowego). (8 min)

6. Uczniowie zapisują na kartkach pojawiające się podczas "burzy mózgów" pomysły, następnie prowadzący dzieli ich na grupy 3-4 osobowe. Każda grupa ma za zadanie przygotowanie plakatu w stylistyce XIX-wiecznego szyldu reklamowego, który ma promować Łódź i zachęcać do osiedlenia się w niej na stałe. Jako wzór mogą posłużyć wydrukowane lub wyświetlane na rzutniku fotokopie dawnych reklam prasowych i ulicznych. Prowadzący zachęca uczestników, aby zwrócili uwagę na ich wzornictwo oraz słownictwo. (20 min)

7. Prezentacja prac przez przedstawicieli grupy oraz ich omówienie (8 min)

8. Podsumowanie zajęć i pożegnanie uczestników. (2 min)

Organizator:

Patronat honorowy:

Finansowanie:

